

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobců: a) L. T. T. H., f) L. L. T., g) D. V. D., ch) N. X. T., j) V. V. C., k) N. V. H., l) P. D. H., m) H. V. T., n) N. T. N. L., zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 31. 10. 2017, č. j. 51 A 54/2016 - 99,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Rekapitulace předcházejícího řízení

[1] Rozsudkem ze dne 27. 2. 2017, č. j. 51 A 54/2016 - 58, Krajský soud v Českých Budějovicích zamítl žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, které se měl dopustit žalovaný, neboť nerozhodl o žádostech žalobců o vydání zaměstnaneckých karet podle § 42g zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, které podali dne 25. 4. 2016 prostřednictvím datové zprávy a doplnili dne 26. 4. 2016 na Velvyslanectví České republiky v Hanoji. Nejvyšší správní soud však rozsudkem ze dne 28. 6. 2017, č. j. 4 Azs 47/2017 - 27, ke kasační stížnosti žalobců ch), l), a n) zrušil naposledy uvedený rozsudek a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V odůvodnění poukázal na své rozsudky ze dne 30. 8. 2012, č. j. 8 As 90/2011 - 62, ze dne 30. 5. 2017, č. j. 7 Azs 227/2016 - 36, ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016 - 52, a konstatoval, že „[...] je třeba připustit, že v případě, kdy by konkrétní podmínky stěžovatelům neumožňovaly osobní podání žádostí lidsky důstojným způsobem, a to v přiměřeném čase, bylo by nutné dovodit, že podáními, která učinili dne 25. 4. 2016 prostřednictvím datové schránky, došlo k zahájení správních řízení ve smyslu § 44 odst. 1 správního řádu, přičemž žalovaný byl povinen rozhodnout ve lhůtě podle § 169 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, a pokud tak neučinil, byl nečinný ve smyslu § 79 s. ř. s. Žalobní námitky stěžovatelů ohledně nemožnosti sjednat si termín k osobnímu podání žádostí

proto mohly mít vliv na posouzení žaloby. Vzhledem k tomu, že je krajský soud označil za nepodstatné a ve svém rozhodnutí se jimi nezabýval, zatížil napadený rozsudek nepřezkoumatelností podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.“ V závěru Nejvyšší správní soud uložil Krajskému soudu v Českých Budějovicích, aby posoudil, zda konkrétní podmínky v dané věci stěžovatelům reálně umožňovaly osobní podání žádostí, popřípadě, aby za tímto účelem provedl relevantní důkazy a aby vycházel z obecných úvah vyslovených v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016 - 52. Pro případ, že by krajský soud dospěl k závěru, že stěžovatelé své žádosti o vydání zaměstnaneckých karet nemohli osobně podat lidsky důstojným způsobem v přiměřeném čase, uložil mu, aby vycházel ze závěru, že k zahájení řízení došlo podáním žádostí prostřednictvím datové schránky dne 25. 4. 2016.

[2] Krajský soud v dalším řízení rozsudkem ze dne 31. 10. 2017, č. j. 51 A 54/2016 - 99, žalovanému uložil povinnost vydat rozhodnutí o žádostech žalobců a), f), g), ch), j) k), l), m) a n) o vydání zaměstnaneckých karet, podaných dne 25. 4. 2016 datovou zprávou na Velvyslanectví České republiky v Hanoji prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí České republiky, a to do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok I), konstatoval, že žalovaný je povinen zaplatit žalobcům a), f), g), ch), j) k), l), m) a n) na náhradě nákladů řízení o žalobě částku 110.111 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejich zástupce Mgr. Marka Sedláka (výrok II) a konstatoval, že žalovaný je povinen zaplatit žalobcům ch), l) a n) na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 24.365 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejich zástupce Mgr. Marka Sedláka. V odůvodnění krajský soud poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 7 Azs 227/2016 - 36, ze dne 28. 6. 2017, č. j. 4 Azs 47/2017 - 27, ze dne 26. 4. 2017, č. j. 3 Azs 237/2016 - 37, a ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016 - 52, přičemž dovodil, že s ohledem na uvedenou judikaturu lze při přihlédnutí ke známým problémům se systémem Visapoint a s osobním podáváním žádostí, zejména na zastupitelském úřadu v Hanoji, bez dalšího dokazování uzavřít, že žalobcům nebylo umožněno podat žádosti lidsky důstojným způsobem v přiměřeném čase. S ohledem na závazný právní názor Nejvyššího správního soudu proto krajský soud vycházel ze závěru, že řízení o žádostech žalobců byla zahájena podáním do datové schránky dne 25. 4. 2016. Přitom odmítl námitku žalovaného, že žalobci podali žádosti do datové schránky nepřislušného správního orgánu, totiž Ministerstva zahraničních věcí. Ministerstvo totiž v tomto případě vystupuje jako orgán veřejné moci, který podání prostřednictvím datových zpráv určená jednotlivým zastupitelským úřadům přijímá, neboť jednotlivé zastupitelské úřady, tj. organizační útvary ministerstva, vlastní datové schránky nemají zřízené.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 31. 10. 2017, č. j. 51 A 54/2016 - 99, podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“). V ní namítl, že soud není oprávněn zavázat správní orgán k postupu, který nemá oporu v právních předpisech. Závěry krajského soudu jsou v rozporu s čl. 1 a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, neboť odporují

pokračování

§ 169 odst. 16 zákona o pobytu cizinců a zvýhodňují držitele datových schránek. Stěžovatel konstatoval, že zákonný požadavek osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu není náhodný či samoučelný, avšak představuje zásadní bezpečnostní prvek celého řízení. Závěry uvedené v rozsudku krajského soudu i v předcházejícím rozsudku Nejvyššího správního soudu podle stěžovatele odporují čl. 95 Ústavy České republiky. Soudy totiž nezpochybnilly § 169 odst. 16 zákona o pobytu cizinců, přesto vyloučily jeho aplikaci. Svým výkladem nadto porušily smysl a účel uvedeného ustanovení ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 9. 2016, sp. zn. IV. ÚS 378/16. Stěžovatel obecně konstatoval, že posouzení otázky, zda žadatelé mohli podat žádosti lidsky důstojným způsobem v přiměřeném čase, podléhá subjektivnímu hodnocení a není mu známo, jak má s uvedenými pojmy naložit. V závěru stěžovatel varoval před důsledky rozsudku. S ohledem na uvedená tvrzení navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu, věc mu vrátil k dalšímu řízení a zástupci žalobců uložil vrátit zaplacené náklady řízení.

III. Posouzení kasační stížnosti

[4] Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. „[k]asační stížnost je dále nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.“

[5] Nepřípustnost kasační stížnosti se tedy vztahuje k otázkám, které již dříve v téže věci závazně posoudil Nejvyšší správní soud. Tato skutečnost vyplývá rovněž z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165, podle kterého „[l]ze tedy konstatovat, že ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. obecně vyjadřuje nepřípustnost kasačních stížností směřujících proti rozhodnutím soudu vydaným po předchozím zrušení jejich původních rozhodnutí Nejvyšším správním soudem. Tato zásada nepřípustnosti kasačních stížností je prolomena jen v případech, kdy je namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozhodnutí.“ Dále je nutné zdůraznit, že zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, je vysloveným právním názorem vázán nejen krajský soud, ale také Nejvyšší správní soud sám, rozhoduje-li za jinak nezměněných poměrů v téže věci. Změny původně vysloveného právního názoru se senát, který o nové kasační stížnosti rozhoduje, nemůže domoci ani předložením věci rozšířenému senátu postupem podle § 17 s. ř. s. (blíže viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007 - 56). Tím je zaručen požadavek legitimního očekávání a předvídatelnosti soudního rozhodování.

[6] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že nepřípustnost kasační stížnosti dle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. není závislá na tom, zda v předchozím řízení před Nejvyšším správním soudem vystupoval na straně stěžovatele stejný účastník. Tento názor potvrdil i Ústavní soud v usnesení ze dne 11. 8. 2015, sp. zn. II. ÚS 2083/15. V usnesení ze dne 4. 3. 2014, sp. zn. II. ÚS 2240/13, Ústavní soud výslovně uvedl, že „[...] není rozhodné, zda původní rozhodnutí správního soudu bylo zrušeno na základě kasační stížnosti podané žalobcem nebo žalovaným, poněvadž soudní řád správní ve svém ustanovení § 104 odst. 3 vychází toliko z procesní situace, kdy kasační soud v dané věci již rozhodl, rozhodnutí správního soudu zrušil a

věc mu vrátil k dalšímu řízení, přičemž správní soud ve věci opětovně meritorně rozhodl s přihlédnutím k závaznému právnímu názoru, vyslovenému ve zrušujícím rozhodnutí Nejvyššího správního soudu; lhostejno přitom, který účastník řízení se kasace původního rozhodnutí správního soudu domohl.“

[7] Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 4 Azs 47/2017 - 27, vysvětlil, že pro posouzení projednávané věci není relevantní toliko otázka, zda žalobci podali žádosti o zaměstnanecké karty osobně podle § 169 odst. 16 zákona o pobytu cizinců, ale s ohledem na citovanou judikaturu především otázka, zda žalobci mohli podat žádosti osobně lidsky důstojným způsobem v přiměřeném čase, neboť kdyby tomu tak nebylo, bylo by možné považovat řízení o žádostech za zahájená podáním do datové schránky. Stěžovatel přitom v podané kasační stížnosti brojí výlučně proti uvedenému závěru, který již Nejvyšší správní soud autoritativně učinil. Stěžovatel krajskému soudu tedy nevytkl, že se neřídil závazným právním názorem, ale naopak, že se jím řídil.

IV. Závěr

[8] Taková kasační stížnost je však nepřijatelná podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. a Nejvyššímu správnímu soudu tak nezbylo, než ji odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s., za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2017

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu